

SUAY, Ferran i SANGINÉS, Gemma (2010)

Sortir de l'armari lingüístic. Una guia de conducta per a viure en català

Barcelona. Angle editorial

Els propis autors, a la contraportada de la publicació, la qualifiquen de «Una guia pràctica, que dóna consells lògics i realitzables sobre com millorar la nostra conducta lingüística, eliminar prejudicis, aprendre a viure en català sense traumes i, de passada, contribuir a l'avenç social de la llengua». Heus ací la millor i més condensada recensió del llibre. Afegirem, però, alguna cosa més, per mirar d'engrescar als lectors i justificar-ne la merescuda atenció dels psicòlegs, justament a la present edició de l'ANUARI de PSICOLOGIA.

Per començar no us perdeu la referència als autors, en la solapa, on ni la fotografia que apareix ni l'extracte d'una biografia nodrida d'experiències psicolingüístiques i militància social envers la llengua, són sobrereres. Més bé defineixen i emmarquen la seua trajectòria intel·lectual i ciutadana i expliquen el contingut del llibre, que han escrit «a quatre mans»... Tot seguit, el subtítol –«Una guia de conducta per a viure en català»– no suggereix un llibre més d'«autoajuda», en la terminologia a l'ús i sí una eina imprescindible per deixar de ser subjectes arrossegats per l'embranchada lingüística globalitzadora i uniformitzadora que ens empena. Tampoc les dedicatòries són casuals –combinant afectivitat i realisme compromès–, ni casual la versió de les dedicatòries, en dues llengües amenaçades i pròpies dels autors: català i èuscar. I ara la «Taula» o índex, amb els convencionals –només el títol– «Pròleg» i «Introducció», amb clara vocació d'equipar els lectors, per afrontar el què se'ls ve al damunt: l'evidència exemplificant, en subjectes creïbles –Taliana, Bernat, Miren, Tomeu, Neus i Khadim– de sengles testimonis lingüístics. I tot amanit amb «cinc cèntims de psicologia» que, venint d'uns psicòlegs com la Gemma i el Ferran, esdevenen del tot versemblants i imprescindibles, per endinsar-se en la lectura del llibre.

Si no n'hi havia prou, encara hi ha lloc –al final– per concloure amb una «Guia –breu, però– per a millorar l'assertivitat lingüística», què és alguna cosa més que la convencional autoestima, proclamada a tort i a dret: els autors posen «en situació» al lector o lectora i li fan (re)viure situacions ben comunes, a les que cal donar una eixida digna, alhora que contundent, sense massa cost afectiu. És a dir civilitzada bé que assertiva, sense desqualificar a ningú, però sense abaixar la guàrdia, ni renunciar a res. Encara afegeixen –els autors– un extens capítol d'agraïments, com a senyal inequívoca no només de la seua generositat, sinó de la consciència col·lectiva i solidària de què la llengua és això: cosa de tots.

I ara endinseu-vos en els episodis vitals de la romanesa Taliana, del parlant cremat d'en Bernat, de la parlant basca Miren, del tímid d'en Tomeu, de la militant de la Neus i de Khadim –que pel nom ja heu identificat pot ser d'on ve–, el parlant africà. I millor encara si podeu compartir la lectura, per tal d'intercanviar percepcions, dialogar envers els desenllaços respectius i enfortir la dimensió comunicativa i relacional de la llengua. I no us esteu de (re)llegir el llibre: «Sortir de l'armari lingüístic» no és per deixar-lo tot seguit a la prestatgeria, sinó per tenir-lo sempre a mà. Qui sap si no us trobeu –al llarg de dia– en alguna de les situacions descrites i s'escau donar-li una altra ullada?

Marc Antoni Adell*
Psicòleg

* Correspondència: Marc Antoni Adell. Departament de Psicologia Social. Facultat de Psicologia. Avinguda de Blasco Ibáñez, 21. 46010-València (Espanya). Adreça electrònica: <marc.adell@uv.es>.